

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3—1242

No. 160. — Štev. 160.

NEW YORK, FRIDAY, JULY 10, 1936—PETEK, 10. JULIJA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

ODPRAVA NRA—NAJVEČJA ŠKODA ZA DELAVCE

DELAVCI MORAJO DELATI PO 8 UR VEČ NA TEDEN, PLAČANI SO PA TAKO KOT SO BILI POPREJ

Ameriška Delavska Federacija je sestavila zanimivo statistiko. — Vsled podaljšanja delovnega časa je bilo oškodovanih nad pol milijona delavcev. — Podjetniki pravijo, da so bili vsled konkurence prisiljeni znižati plače.

WASHINGTON, D. C., 9. julija. — Včeraj se je splošno domnevalo, da se bo završil razkol v ameriški Delavski Fronti, dočim je izjavil danes W. Green, predsednik Ameriške Delavske Federacije, da zaenkrat še ne obstoji taka nevarnost.

Po današnji seji izvršilnega odbora Federacije, je izjavil, da s svojimi tovariši še vedno upa, da bo mogoče uravnati spor, ki je nastal med njimi in Odborom za Industrijalno Organizacijo (CIO). Javnost je napačno obveščena, če misli, da Ameriška Delavska Federacija nasprotuje združenju vseh delavcev ene industrije v veliko organizacijo, kar je cilj CIO. Federacija želi le zaščititi pravice strokovnih organizacij, to je takih, v katerih so kvalificirani delavci te ali one stroke.

John L. Lewis, predsednik United Mine Workers in načelnik CIO, omalovažuje izvršilni odbor Federacije ter tudi danes ni nastopil pred njim, da bi branil svojo politiko.

Namesto tega je bil danes v Beli hiši, kjer se je dvajset minut posvetoval s predsednikom Rooseveltom.

Pozneje je dejal, da v pogovoru s predsednikom sploh ni omenil spora z Delavsko Federacijo, češ, da se mu zdi ta stvar brezpomembna.

WASHINGTON, D. C., 9. julija. — Medtem ko se bomba v sporu med "staro gardo" Ameriške Delavske Federacije in Johnom L. Lewisom in njegovimi tovariši še ni razletela, je predsednik Delavske Federacije William Green vrgel v javnost drugo bombo, čije razstrelba bo donela do volilnega dne v novembru.

V Belo hišo je namreč poslal natančno poročilo, iz katerega je razvidno, da je v prvih desetih mesecih po razveljavanju NRA bilo vsled podaljšanja delovnega časa oškodovanih 4,576,000 delavcev. — Delovne tedenske ure so bile povprečno podaljšane za 8 ur, ne da bi bile tudi zvišane plače.

Druge "pridobitve" po odpravi NRA so še: znižanje plač, odprava dodatne plače za nadurno delo, povečan napor posameznega delavca, veljava otroškega dela in obnovitev domačega dela.

Vsled odprave NRA ni bilo nameščenih 839,123 delavcev, ki so upravičeno pričakovali delo, ker bi po tedanjih pravilnikih morali dobiti delo.

Poročilo Delavske Federacije je komaj mogoče smatrati za "pobarvano" propagando delavske organizacije, kajti še istega dne je prišlo potrdilo iz ust velikega industrijalca.

V Endicott, N. Y., je Endicott-Johnson Shoe Corporation "z velikim obžalovanjem" naznanila, da je vsled odprave NRA in njej sledeči konkurenci prisiljena plačati svojih vodilnih uradnikov in uslužbencev znižati za 10 odstotkov. Vendar pri tem znižanju ni prizadetih 18,500 delavcev v velikanski tovarni za čevlje.

Predsednik nadzornega odbora te tvrdke, Geo. F. Johnson, je namreč rekel, da pri tem upošteva "gospodarsko slabejše" in pristriže plače najprej tam, kjer znižanja toliko ne občutijo.

Osrednji Zapad—žrtev suše in vročine

PREDSEDNIK PRIOTVORITVI TRI-BORO MOSTU

Jutri bo otvorjen v New Yorku most, ki bo vezal tri okraje. — Tri tisoč policistov bo vzdrževalo red.

Ves New York se pripravla na otvoritev velikega mostu, ki bo vezal tri okraje — Manhattan, Bronx in Queens - Triborough Bridge v soboto. Ob tej priliki se bodo na velikem novem stadiju na Randall's Island pričele vežbe za olimpijado. Na otvoritev bosta prišla tudi predsednik Roosevelt in notranji tajnik Ickes.

Za vzdrževanje reda in za predsednikovo varstvo je določenih 3000 policistov.

Kot pa so inženirji ženjalno izdelali za most načrt in ga dogradili, tako je tudi posebni odbor izdelal ženjalni program za slovesno otvoritev. Določil je namreč, da noben govor ne sme trajati nad tri minute, samo predsednik Roosevelt bo smel govoriti pet minut.

Predsednik Roosevelt se bo pripeljal na Pennsylvanija železniško postajo, od koder se bo z avtomobilom odpeljal na Randall's Island, kjer se bodo pričele svečanosti otvoritve.

Opoldne bo most svečano ovršen in po svojem govoru bo predsednik takoj odpotoval v Poughkeepsie, kjer ima važno opravilo.

SOCIJALISTI PREROKUJEJO TEMNO BODOČNOST

WASHINGTON, D. C., 9. julija. — Poseben odbor socijalistične stranke, ki se bavi z narodnimi zadevami, je prerokoval danes, da je sedanje izboljšanje v gospodarskem in trgovskem življenju dežele le začasno in da se bližajo deželni še hudi časi.

Delodajalci in delničarji še vedno kontrolirajo naraščajoče dohodke dežele, dočim imajo delavci od tega le malo oziroma nič. Nakupna sila širših plasti naroda je še vedno malenkostna, kar bo dovedlo do novega poloma.

ITALIJA NE POTREBUJE POSOLJ

RIM, 10. julija. — Italijanski listi ponovno demantirajo vse vesti o poizkusih italijanske vlade, da bi dobila kako posojilo v inozemstvu. "Tri-buna" naglašja, da lansirajo take vesti angleški sankcionistični krogi, ki so šli že tako daleč, da so od angleške vlade zahtevali, naj tudi po ukinitvi sankcij onemogoči za Italijo sleherni kredit v tujini. Tako postopanje, pravi list, je treba obsoditi. V ostalem pa Italija inozemskih posolj niti ne potrebuje in jih tudi ne bo zahtevala. Mussolini je v finančnem

POLJSKA JE POSVARILA NACIJONALISTE

Varšava ne bo dovolila spremembe ustave v Gdansk. — Predsednik senata zagotavlja vpoštevanje ustave.

GDANSK, svobodno mesto, 9. julija. — Poljska vlada je na nazijskega predsednika senata svobodnega mesta Gdansk Arthurja Greiserja, naslovila ostro svarilo, da Poljska ne bo trpela samovoljne in enostranske premembe ustave svobodnega mesta. To svarilo je Greiserju vročil poljski komisar dr. Kazimir Papee, ki se je ravnokar vrnil s svojega obiska iz Varšave.

Papee je posebno opozoril Greiserja, da bo Poljska primorana protestirati proti zafiranju opozicije v Gdansk, ker smatra Poljska izpolnjevanje postav svobodnega mesta kot najboljše jamstvo za normalno poslovanje gdanskega pristanišča za poljsko trgovino.

Greiser je Papeju zagotovil, da gdanski senat ne namerava nastopiti proti opoziciji in da bo politična kampanja proti opozicij popolnoma v okvirju sedanje ustave.

Nayzlic tej izjavi pa izjavljajo nazijski voditelji, da ne bodo prenehali s svojo kampanjo za uničenje opozicije in za odpravo vpliva Lige narodov.

SIN POVOZIL OČETA

DETROIT, Mich. 9. julija. Premagan od vročine je 50-letni Earl F. Brown zaspal na trati za hišo. Ponoči se je vrnil njegov sin z avtomobilom domov, ter je očeta do smrti povozil.

MORNARIŠKI KADET IZ- KLJUČEN

ANNAPOLIS, Md., 8. julija. Iz tukašnje mornariške akademije je bil danes izključen kadet Roscoe Fisher Nicholson, ker je ob sprejemu v zavod zamolčal, da je oženjen.

KRALJ BORIS ODPOTOVAL V RIM

SOFIJA, Bolgarska, 9. julija. Bolgarski kralj Boris je nočjo odpotoval v Rim, kjer bo obiskal člane italijanske kraljeve družine.

pogledu storil čudeže in zato tudi v bodoče ne bo iskal denarja v tujini. Bržkone pa bi baš sankcionistični krogi radi plasirali svoj denar v italijanskih podjetjih.

POMOČ JE OBLJUBLJENA JUGOSLAVIJI

Slabo kaže za avstrijske monarhiste. — Blum podal važno izjavo jugoslovanskim časnika-jem.

DUNAJ, Avstrija, 9. julija. — Ze nekaj časa se širijo govorice o pogajanjih za avstrijsko-nemški sporazum; toda te govorice avstrijskim monarhistom ne donajajo mnogo upanja. Poleg tega pa prihaja iz Beograda poročilo, da je francoska vlada Jugoslaviji obljubila svojo pomoč, ako bi bila Jugoslavija primorana proti Avstriji nastopiti z orožjem, ako bi monarhisti skušali nadvojvodo Otona posaditi na avstrijski prestol.

Beograjska "Pravda" nameruje objavljati poročilo o izjavah min. predsednika Bluma pariskim dopisnikom "Pravde". Dopisniki so namreč Blumu stavili vprašanje, ako bi Francija za slučaj, da bi prišel nadvojvoda Oton na avstrijski prestol, pomagala Jugoslaviji.

"Jugoslavija nima nikakega povoda, da bi se vzmernjela," je rekel Blum, "naše prijateljstvo do vaše države cenimo previsoko. Francoska vlada se resnega položaja v osrednji Evropi in posebno v Avstriji dobro zaveda. Stavimo vse, kar nam je mogoče, da bi prišlo do zadovoljive rešitve za vse države, ki so v tem zapopadene, ker vemo, da je le s tem mogoče odvrniti evropsko vojno."

Ministrska potovanja in posvetoovanja vodilnih državnih srednje in južne Evrope — danes se je tudi odpeljal avstrijski podkancler Baar - Barenfels na večdnevni obisk v Budimpešto — zbuja jo v političnih krogih mnogo več upanja na ponehanje avstrijsko-nemške napetosti, kot pa je bilo zadnje mesece.

Baar Barenfelsovemu potovanju na Ogrsko, kjer bo obiskal tudi madžarskega ministrskega predsednika Goemboesa na njegovem posestvu blizu Budimpešte, pripisujejo veliko vnanjepolitično važnost, ker domnevajo, da se je kancler Schuschnigg dogovoril z Mussolinijem glede odnošajev Avstrije do Nemčije. O tem pa mora biti tudi obveščena madžarska vlada, ki je podpisala rimski pakt.

Iz zveznega urada pa prihaja svarilo, da ni treba gojiti prevelikih pričakovanj v tej smeri. Kot pravi vlada, se sicer vrše pogajanja, ki pa le počasi napredujejo in da sedanje še ni nikakega izgleda, da bi kaj kmalu prišlo do sporazuma z Nemčijo po avstrijskih pogojih.

ČESAR NI UNIČILA SUŠA, SO UNIČILIROJI KOBILIC

BOWMAN, N. D., 9. julija. — Večji del pomladanske žita v Združenih državah je uničen. — Farme v Montani in Severni Dakoti, ki so bile žitnice Amerike, so podoba opustošenja, kakoršnega še ni videlo človeško oko.

Polja, po katerih je lansko leto ob tem času valovilo visoko žito in rumeno klasje, so sedaj rjava in črna. Pašniki, ki še nikdar niso občutili pluga, so pokriti s posušeno, rjavo travo.

Koruza, v katero so farmerji stavili toliko upanja, je komaj čevl visoka z ovelim listjem. Na milijone kobilic se je pojavilo vsepovsod in dokončuje uničujoče delo: Kadar pokončajo eno polje, odlete v jatah na drugo ter zapuščajo za seboj najbolj žalostne pokrajine, ki jih more videti oko.

Po mnogih krajih so farmerji zasejali rdečo deteljo, da bi obdržala zemljo. Toda kobilice so obrale vse listje in v zrak mole samo gola stebelca. Po cestah se morajo vstavljati avtomobilisti, da očistijo avtomobile kobilic.

Po celem severnem zapadu vedno bolj pritiska vročina, ki celo pokončava kobilice. Po mestih so ulice pokrite z mrtvim ikobilicami, ki so poginile v vročini nad 100 stopinj. Toda, kjer poginejo milijoni, pridejo novi milijoni.

Nikdo ne more verjeti, kako žalosten je položaj v obeh Dakotah in v Montani, ako se sam ni prepričal. Edino zelenje, ki ga je še videti, je prerijski, aliranski osat, ki je še edina hrana za živino.

GREEN MOUNTAIN FALLS, Colo. 9. julija. — Poljedel, tajnik Wallace je rekel, da bo morala zvezna vlada pokupiti živino za \$30,000,000, ako ne pride v kratkem dovolj dežja.

Živina bo poklana in meso konservirano ter razdeljeno relictinim uradom za brezposelne. CHICAGO, Ill., 9. julija. — Poljedeljski urad je na podlagi svojega raziskovanja dognal naslednji obseg suše po državah:

South Dakota: Farmerji delajo za WPA. Škoda na poljih \$140,000,000. Vročina nad 100 stopinj.

Nebraska: Zimska pšenica primeroma dobra. Ako pride dež, bo še rešena koruza. Mnogo kobilic.

Montana: Vsi poljski pridelki v vzhodni Montani so uničeni. Farmerji zaposleni pri vodnih napravah.

Kansas: Škoda na koruzi vsak dan večja.

Missouri: Pašniki v žalostnem stanju. Položaj koruze kritičen. Kobilice v veliki množini.

Wisconsin: Zadnje tri dni vlada huda suša. Na žitu je škoda več milijonov dolarjev. Bila pa je dobra prva košnja.

Iowa: Vročina znaša nad 100 stopinj. Pridelek ovsa in ječmena znižan za polovico. Kobilice so pričele žreti koruzo. Illinois: Žito se je pričelo su-

šiti v srednjem in južnem delu države.

Minnesota: Nad tisoč farmerjev je zaprosilo za delo pri WPA. Nekaj žita so poželi; splošni položaj obupen.

Ohio: V osrednjem in južnem delu države znaša vročina 105 stopinj. — Hamilton, O.: Žita bo malo, vendar bo kleno. Tobač v južnem delu trpel veliko škodo. Severna polovica države v boljšem stanju.

Indiana: Zadnji teden je koruza le malo zrastle. Zelo so prizadeti pašniki. Oves kose za krmo. Pridelek pšenice v severnem delu države dober.

PARKER ML. SE JE VRNIL

Ellis Parker, ml., se je sinoči vrnil na svoj dom v Mount Holly, N. J., ter se je prostovoljno pustil prijati zaradi obdolžbe, da je bil voditelj odvedbe Paula H. Wendela, ki je med mučenjem priznal, da je ovedel in umoril Lindberghovega sina, pa je svoje priznanje pozneje prekalal.

Velika porota v Brooklynu je Parkerja in njegovega očeta obdolžila, da sta bila zapletena v Wendelovo odvedbo in medtem ko je bil starejši Parker pod varščino \$500, je njegov pod varščino \$500, je njegov sin izginil in se s tem izognil aretaciji. Šele po treh mesecih se je mlajši Parker vrnil in se zglasil pri mirovnem sodniku Williamu H. Grady, ki ga je postavil pod varščino \$500. — Nato je odšel na svoj dom, da obhaja drugi rojstni dan svoje hčerke Katherine.

Parker je pozneje rekel, da je izginil zato, da ne bi njegov oče, ki je detektiv Burlington okraja, prišel še v večjo zadrego.

Prejšnji dan pa je governor Hoffman zavrnil zahtevo gubernerja države New York Lehmana, da izroči starejšega Parkerja sodnijskim oblastim v Brooklynu.

Parker je pozneje rekel, da je izginil zato, da ne bi njegov oče, ki je detektiv Burlington okraja, prišel še v večjo zadrego.

Prejšnji dan pa je governor Hoffman zavrnil zahtevo gubernerja države New York Lehmana, da izroči starejšega Parkerja sodnijskim oblastim v Brooklynu.

PETORČKE IMAJO BRATA

CALLANDER, Ont., 9. julija. — Mrs. Oliva Dionne, mati svetoznanih petorček je ponoči porodila osem funtov težkega fanta.

Otrok je bil rojen v isti stari farmerski hiši kakor petorčke. Mrs. Dionne je do zadnjega tajila, da je v blagoslovljenem stanju.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DEŽAVAR

"Glas Naroda" (A Corporation) Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY. Frank Sakser, President; L. Benedik, Treas. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

PRETEČA VOJNA V INDUSTRIJI JEKLA John L. Lewis je načelnik United Mine Workers, obenem pa tudi voditelj odbora za industrijalno organizacijo (Committee for Industrial Organization - C. I. O.)

Takšna organizacija je dobra, in predsednik Ameriške Delavske Federacije je njen najbolj navdušeni pristaša. Ameriška industrija se je za tako razvila, da v nobeni tovarni niso samo ene vrste delavci.

V sedanjem primeru skuša Lewis spravi v enotno organizacijo vse delavce, ki so zaposleni v industriji jekla. Nad pol milijona jih je.

Jeklarski mogotci imajo svoj American Steel and Iron Institute, ki je objavil zadnji teden v 375 ameriških listih, da se bodo lastniki jeklarn do skrajnosti borili proti Lewisu in njegovim organizatorjem.

V ponedeljek je govoril Lewis po radio ter očitno delodajalcem, da silijo svoje delavce v kompanijske unije, da bodo najeli gangsterje v boju proti organizatorjem.

Dežela je pred veliko delavsko borbo v čini svojih najvažnejših industriji - industriji jekla. Če bo ta borba oziroma vojna izbruhnila, bo vsa dežela več ali manj prizadeta na ta ali oni način.

Rooseveltova administracija je ponudila deželi za take slučaje primerno zdravilo. Dežela se ga je parkrat poslužila in ji je deloma odleglo. To zdravilo se je imenovalo sodelovanje med delom in kapitalom.

Večidelni je spočetka nasprotoval temu načrtu. Posebno ga je bodla v oči sedma točka NRA pravilnika, ki je priznavala delavcem pravico kolektivnega pogajanja.

Najvišje sodišče je pa ovrnilo NRA. Tudi Wagnerjev Relations Board, ki je v gotovi meri nadomeščal 7-A točko NRA, je sodišče proglasilo za protustavno odredbo.

Dokler ne bo kapital sklenil z delavstvom nekakšnega kompromisa ter se prilagodil industrijalnemu razvoju, ne bo šlo vse tako gladko kot bi želela večina ameriškega prebivalstva.

NEGUŠEV DAN V PREGNANSTVU Marsikoga bo zanimalo, kaj je počenjan neguš, ki je po zadnjih vesteh že odpotoval v Ženevo, med svojim bivanjem na Angleškem, tjer mu direktnega političnega delovanja niso dovolili.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y. Dan pred praznikom smo se odločili, da po dolgem času zopet enkrat posetim svoje prijatelje v gornjem delu države New York. Ponoči sem se z ženo in hčerko podal na pot. Ker nočem voziti med prevelikim prometom sem si izbral bližnjico preko Catskill Mountains in sem se izognil glavnege mesta Albany.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje srodničke ali prijatelje, to lahko stori. - Naročnina za stari kraj stane \$7. - V Italijo lista ne pošiljamo.

Toledo, O. Mojim prijateljem v Durand City, Pa., in okolici se spodaj podpisana zahvaljujem za tako gostoljubno sprejem in fino postrežbo. Hvala sledečim družinam: Dolene, Skerl, Mahne, Kacin, Čehovin, Bostjančič, Prosen, Saftič, Maljovec, Udovič, Sany, Anzele in Čeh.

Chicago, Ill. Ker sem že več let naročnik "Glas Naroda", upam, da mi bo urednik priobčil teh par vrstice. Danes ne bom veliko pisal, ker me vročina preveč obdaja.

Indianapolis, Ind. 20. junija je poteklo 25 let, odkar sva bila poročena. Sobotni večer 20. junija ne bo nikoli pozabljen, ker nisva pričakovala, da se bo zbralo toliko prijateljev, ki so naju tako lepo obdarili.

Chicago, Ill. Tukaj vam pošljem 3 dolarje za Glas Naroda, ker naročnina mi je že potekla 20. aprila. Če se to slučajno zgodi, nam vseeno list pošiljajte in mi vam bomo vse poravnali, ker mi vsak list pošteno plačamo.

Iz Slovenije.

KMEČKA PRAVDA ZARADI MEJNIKA Prijazna vas Gorje pri Bledu, ki je znana turistom in smučarjem, je pod strašnim vtisom zadnjega dejanja večletnega prepira zaradi mejnika. V neposredni bližini Gorj je hriček imenovan Obočnica.

DVE NESREČI V KAMNOLOMU Na kirurškem oddelku so sprejeli v oskrbo 29-letnega kurjaka Danila Posego z Brda nad Vičem, zaposlenega v kamnolomu Stavbne družbe v Podpeči.

OBOŠODBA ZARADI UBOJA V KOŠNICI Kakor smo že pred tedni poročali, je postal železničar Pavel Kragolnik v Košnici pri Celju 3. maja zvečer žrtev uboja.

Listnica uredništva. A. Z., SUDBURY, Ont. - Dopis je došel prepozno. Naša kampanja za pobiranje prispevkov za Dom slepih je zaključena. Naslov: Dom slepih, Stara Loka pri Škofji Loki, Dravska banovina, Jugoslavija.

Peter Zgaga

ČUDNE KAZNI Kar se dogaja po vojni v starem kraju, je že od sile. Saj časopisi za vraga drugega ne poročajo kot o fantovskih pretepih, o ubojih in umorih.

Vzgojitelji in filozofi pravijo, da je to posledica vojne podivjanosti. Križ božji, kako dolgo bo pa še trajala vojna podivjanost? Kako dolgo bo ljudem dovoljeno vse početi v njenem imenu?

Radoveden sem, po kakšnem zakoniku sodijo starokrajski sodniki. Ne vem, če je turški ali albanski, mihče mi pa ne bo ugovarjal, da ni balkanski, ker ne posveča človeškemu življenju skoro nobene vrednosti.

In pomisliti je treba, da je v Ameriki zmes narodov, narodnosti, jezikov, čustev, strasti in običajev, kakršne ni v tolikšni meri nikjer drugod na svetu.

Čudno se mi zdi, čemu starokrajške oblasti ne prepovedo noža. Tako odločno naj ga prepovedo kot je v Ameriki prepovedan.

Sicer je pa nož najstranotnejše orožje. V starem kraju se ga še vedno s takim pridom poslužujejo, da je tisočerinorožnikom, sodnikom, adjunktom in ječarjem zajamčena domstrtna služba ter morajo delati še "overtajm" v času žegnauj, sejmov in trgatve.

Nikdar se nisem odobral Mussolinijevih odredb, eno njegovo odredbo pa nadvse odobravam, in sicer tisto, s katero je odpravil fantovske pretepe.

Ko se približajo karabinerji pozorišču pretepa, je njihova naloga aretirati vso gručo: pretepače, miritelje in gledalce.

Sodnik jih ne zasliši, ampak pošlje vse za štirinajst dni v ječo. In vsak mora plačati za štirinajstredno stanovanje in hrano v ječi po šest lir na dan. Tisti, ki nima denarja, mora kaznen s trdim delom odslužiti.

Edinole izdajanje državnih skrivnosti (ki pa seveda niso nobena skrivnost), in žaljenje članov kraljeve družine je podvrženo najstrožji kazni.

Toda kdo bi žalil trinajstletnega kralja, ki pri najboljši volji ne more nikomur ničesar zalega storiti.

Tudi njegova mati se dobro zdrži in nima nihče povoda, da bi jo žalil. Postava o nedotakljivosti vladajoče rodbine je pa razširjena tudi na kraljevo žlahto.

DENARNE POŠILJATVE Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. V JUGOSLAVIJO Za \$ 2.00 Din. 100 ... \$ 5.00 Din. 200 ... \$ 7.25 Din. 300 ... \$ 11.75 Din. 500 ... \$ 23.00 Din. 1000 ... \$ 45.00 Din. 2000 ... V ITALIJO Za \$ 9.00 Lir 100 ... \$ 17.50 Lir 200 ... \$ 43.00 Lir 500 ... \$ 83.00 Lir 1000 ... \$ 165.00 Lir 2000 ... \$ 245.00 Lir 3000 ...

Važno za potovanje. Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vseod naše dolgotrajne skušnje vam zamoremo dati najboljša poizkušnja in tudi vse potrebne predstavitve, da je potovanje udobno in hitro.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MIHAIL ZOŠČENKO:

HUMOR S SOLNČNE OBALE

Cesto me vprašujejo: — Zakaj pa zdaj ne napišete nobene humoristične povesti? Veste, vse to je lepo in dobro — znanstvene razprave in operete, toda radi bi čitali tudi kaj smešnega, veselega. Mar nam manjka negativnih pojavov ki bi jih bilo treba ožigosati.

Prav pravijo. Zakaj trátim čas, vražja strela! Vsi so se zopet lotili pisateljevanja, samo jaz ostajam s svojim humorjem na zapečku. Mojim kolegom se menda zopet dobro godi. A za smeh imamo tudi marsikaj. In pero še ni zarjavelo in roka tuži ne otrpnila.

Lotimo se torej zopet svoje obrti. Opiram torej svojo beležnico. Kaj je tu posebno smešnega? Tu je nekaj o tramvaju. Tu o obedih. Ali pa tu, kako sem hodil dve leti v državno založništvo po denar, pa ga nisem dobil.

Vseskozi izbrana vesela snov, čeprav, kakor se govori zdaj zaničljivo — malomeščanska. No dobro, pa vzemimo nekaj, malomeščanskega, če že mora tako biti.

Vzemimo enostavno snovec: kako sem se peljal na solnčni jug in kako sem dobil tam sobo. Zelo veselo, satirično in izborno prikazuje senčne strani našega življenja.

Torej naravnost s parnika sem jo ubral v hotel. Glavni vratar se mi zareži v obraz in pravi: Ne, veste, nad občinstvom naših dni kar strimim. Čim prispe parnik, pridrive vsi naravnost k nam. Naravnost k nam, vam pravim. Kakor, da bi imeli tu skladišče sob.

Ze sem hotel oditi, pa je vratarjev namestnik tiho vzdihnil, rekoč:

— Hm, veste, s temi sobami je res križ. Nikjer ne dobite sobe. Seveda, pri nas bi se že dalo kaj dobiti. Pomenite se še kakor se spodobi z glavnim vratarjem. No, saj me razumete. Rad ima ...

— Vrag vas vzemi, — pravim — le kako si drznete. Glavni vratar pravi izza svojega pulta čez mojo glavo svojemu namestniku.

— Strim, Fjedor Mihajlovič. Kje ste pa videli pri nas prazno sobo? Kaj vam pride na misel? Sicer imamo res še eno sobo, toda brez ključa. Če hočete, jo lahko dobite.

Jaz pa pravim: — Dobro, zavoljo mene je lahko tudi brez ključa.

— Ah, vi nočete ključa? — pravi glavni vratar, — potem tje pa vse v redu. Toda pri nas se ne debelo krade. Ljudje krađejo kakor srake. Ukradejo vam če treba celo zaveso. Notem imate pa sitnosti s tem.

Jaz pa pravim. — V najslabšem primeru sploh ne bom zapustil sobe. Samo notri me pustite. Gunganje na morju me je zelo prevzelo, komaj se držim na nogah.

— Dobro, — pravi glavni vratar. — Pa jo imejte. Opozorjam vas samo: ključ je nam nekdo odnesel in soba je zaklenjena. Vi ste najbrž mislili, da je narobe — soba da je odprta in da se je nam ključ izgubil.

— Norčujete se, — pravim — kaj bi pa počel s sobo, kamor ne morem?

Vratarjev namestnik je stopil k meni in me prijel za roko, rekoč:

— Jaz pa vem za izhod ... Dam mo tri rublje.

— Hvala, — pravi, — če hočete, ukončim vsa dvorišča. Tam delá naš ključavničar. Mogel

bi odpreti vašo sobo z vitrihom. Pride torej ključavničar.

— Da, — pravi, — seveda, nepotrebno razburjenje, to je malenkost. Odpreti vrata je zame igrača. Toda, — pravi, — hoditi v najvišje nadstropje nima pomena. Jaz, pravi, računam vsako uro svojega časa doslovno za valuto.

Dam ključavničarju pet rubljev. Odpre z vitrihom vrata in pravi v prijateljskem tonu: — Da, seveda malenkost. Brez ključa stanovati ni prijetno. Saj hoste vendar hodili ven — malo prigriznit ali pit k stundencu, a tako vam ne preostaja drugo nego sedeti kakor štor v sobi.

— Prav pravite, — pravim, — toda kaj hočemo? Mar naj koga najamem?

— No, to bi bilo predrago — pravi on. — Kaj bi pa rekli, če bi vam poiskal takole za osem rubljev v tej stari šari prikladen ključek?

In ključek tje bil kmalu najden. Zdjaj ležim na postelji kakor baron. Poslušam gramofon iz sosedne sobe. Izprehajam se sem in tja. In s svojim ključem se čutim enakovrednega svojim sosedom.

Zvečer grem na promenado in glavni vratar mi pravi:

— Veste, s tem ključem smo vam zmešali glavo. Mislimi smo, da se je izgubil, v resnici pa visi tu na drugem žebličku.

— To se je posrečilo, — pravim, soba stane šest rubljev, stroškov imam pa šestnajst rubljev.

— Kako to šestnajst, kako to da ne osem? — vpraša vratar.

— Seveda šestnajst. Vašemu namestniku tri, ključavničarju pet, za ključ pa osem.

— Za kateri ključ?

— No, za tega-le — pravim.

JUNAŠKA ZDRAVNICA

35-letna angleška zdravnica dr. Esther Killickova iz Birminghama je tvegala poskus, ki je bil zvezan z največjo nevarnostjo za življenje. Zdravnica si je že prej s celo vrsto znanstvenih del pridobila velik ugled v znanstvenih krogih. Pred kratkim je postavila svoje življenje na kocko, ko je prebrala štiri ure v hemetično zaprti stekleni omari pod vplivom strupenega jamskega plina, ki je med rudarji zahteval že mnogo smrtnih žrtev.

Šlo je za opazovanje simptomov zastrupitve s tem plinom. Dr. Howard Collier, vodja vseučiliškega oddelka za delovno higieno je označil uspehe tega eksperimenta za celo važne. "Učinek tega strupenega plina se da proučevati le na ljudeh," je dejal. "Živalski eksperiment ne bi dal takšnih zaključkov. Poskus je pokazal pred vsem to, da se človek temu strupenemu plinu do neke meje lahko privadi, če začne učinkoviti polagoma in s počasnim stopnjevanjem. Če bi dr. Killickovo neposredno predali učinku tako velike količine plina, kakor ob koncu poskusa, bi bila izgubljena brez pomoči. Tako se je pa nanj privadila."

Pogumna zdravnica je ves čas, ki ga je prebila v omari, obdržala sposobnost za opazovanje same sebe. Čutila se je sicer, malo zaspala, toda ni izgubila zavesti. Trpela je za hudimi bolečinami v glavi in udih. Imelo jo je, da bi bljuvala in zdela se ji je, da se vse okrog nje vrti. V usseh ji je šumelo in od časa do časa pokalo. Čutne prevare so postajale čedalje močnejše, pred očmi so se ji prikazovali barvni bliski in ko je po štirih urah dala znak, naj jo spravijo iz omare, je kazala že vse znake najhujšega zastrupljenja. Ti znaki so oslabei šele po več urah, izgini so pa čez poldruge dan. Opazila je, da so simptomi manj mučni, če leži, a hujši, če se giblje. Sedaj je popolnoma ozdravela in je prejela častni doktorat več visokih šol in drugih odlikovanj.

— ki mi ga je našel ključavničar.

— Oprostite, — pravi vratar, — ta cigan je vam menda prodal naš ključ. — Zares, — pravi, — tako je. Tu je visel, a zdaj ga ni več. No, le počakaj, jaz ti že pokažem!

— Če se ne motim, imate tu obrabljene karte, — mu pravim. Glavni vratar godrnja nekaj o majhnih dohodkih in podobno, potem pa resignirano zamahne z roko in se obrne k novemu gostu.

In kmalu slišim, kako mu pravi:

— Dobro, dobro, sobica bi se že našla pri nas; toda brez ključa.

Kmalu sem zapustil hotel. Za vozni listek sem plačal sedemdeset rubljev, izdatkov sem pa imel najmanj sto rubljev. Tako se ne da živeti.

V svojem nemirnem življenju se je naučil avtor enajstih poklicev.

Za najslabšega se je izkazal poklic humorističnega pisatelja. Ne, nihče se ne ozira na razmere. Vsi so brezobzirni. Vsak bi se rad smejal, zabaval in čital kaj veselega. Vsak zahteva — piši veselje.

Morda se je pa avtor že zresnil. Morda mu ni več v prvi vrsti do smeha. Morda se mu niti ta nedolžni dogodek s hotelsko sobo ne zdi smešen.

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih povesti, ki bodo zanimale ljubitelje leposlovja

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI ! !

- IZ BAGAADA V STAMBUL ... 3.50
V GORAH BALKANA ... 1.50
KRIZEM PO JUTROVEM ... 1.50
PO DIVJEM SVEDISTANU ... 1.50
PO DEŽELI SRIPETARJEV ... 1.50
SATAN IN IŠKARIOT ... 1.50
Indijalec; Na lovu; Splet ne divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dedici ... 3.50
Kovač Šimen; Zoroka z zaprekami; v globljiaku; Mohamedanski svetnik ... 1.50
Pririkrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-čl. lepa Indijanka; Prokletvo zlati; Za detektiva; Med Komanči in Apači; Na nevarnih potih; Winnetovor roman; Sans Ešir; Pri Komančih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka ... 3.50
Bol s medvedom; Jama draguljev; Končao —; Rih, in njegova poslednja pot ... 1.50

Naročite jih lahko pri: KNJIGARNI "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

L. Ganghofer: Grad Hubertus :: Roman ::

Katica je čutila, kako trepet roka, ki jo držijo v objemu. "In četudi bo šla črta obračuna preko mojega lastnega življenja, na kaj takega moram biti vsakdo izmed nas vedno pripravljen. Takšno je lovčevu življenje v gorah. Greš v gozd in ne misliš na nič... in za drevosom stoji nekdo in ti ga ne vidiš... in nenadoma počini kroglja ti čepi v srcu in po tebi je. Lovčevu življenje pri nas ima svoje težave. To je pa tudi že marsikoga, ki ni lovec po krvi, ostrašilo. Pravemu lovcu sta pa gozd in gora življenje in za življenje se vsakdo bori, ker je tako zelo lepo. Toda če mora nekoč vendar tako biti, da vrže nekoga ob tla... v božjem imenu, potlej še poslednjikrat dihaš, ozreš se še enkrat na najvišjo stran in si misliš: tam zgoraj je cvetela moja rožica... in potlej zatisneš oči in z Bogom ti lepi svet! Tako je pač naredil moj oče in kdo ve, lahko ga bom tudi jaz nekoč posnel!"

Sonce je bilo že zatonilo za jezerskimi gorami zdaj je pa zopet mežikalo iz globoke dolinske razpoke in zlati sij, ki ga je izžarevalo, je presegal od kapelj blesteče se liste ter tkal čudežno iskrenje ob mokrih deblih. Vsi mali gozdni ptiči so oživeli ter marljivo smukali semtertja, njihovo šebetanje je pa zamiralo v zamolkem mogočnem šumenju, ki je vršalo obližnjega jezerskega brega.

Zdelo se je, da Katica ne vidi blesteče lepote, s katero jo je obdajal gorski gozd. Zamisljeno je zrla predse v tla. Kar je bila slišala, ji je dalo misliti. Dozdaj je poznala samo lovsko radost, ki je veselo domovala v gradu njegacega, lovu z žgočo strastjo vdanega očeta, ne pa resnosti lovčevega življenja, te krvave resnosti. In zopet so iskale njene oči lovčev obraz.

"Povej mi, France, ti si govoril o skrbih, kakšne skrbi pa imaš?"

Zdelo se je, da si krepka beseda išče poti preko lovčevih ustnic. Vendar je odkimal in rekel: "Nič, prav nič! Nekakšne lovske bajke!"

"Ali ti morem pomagati?"

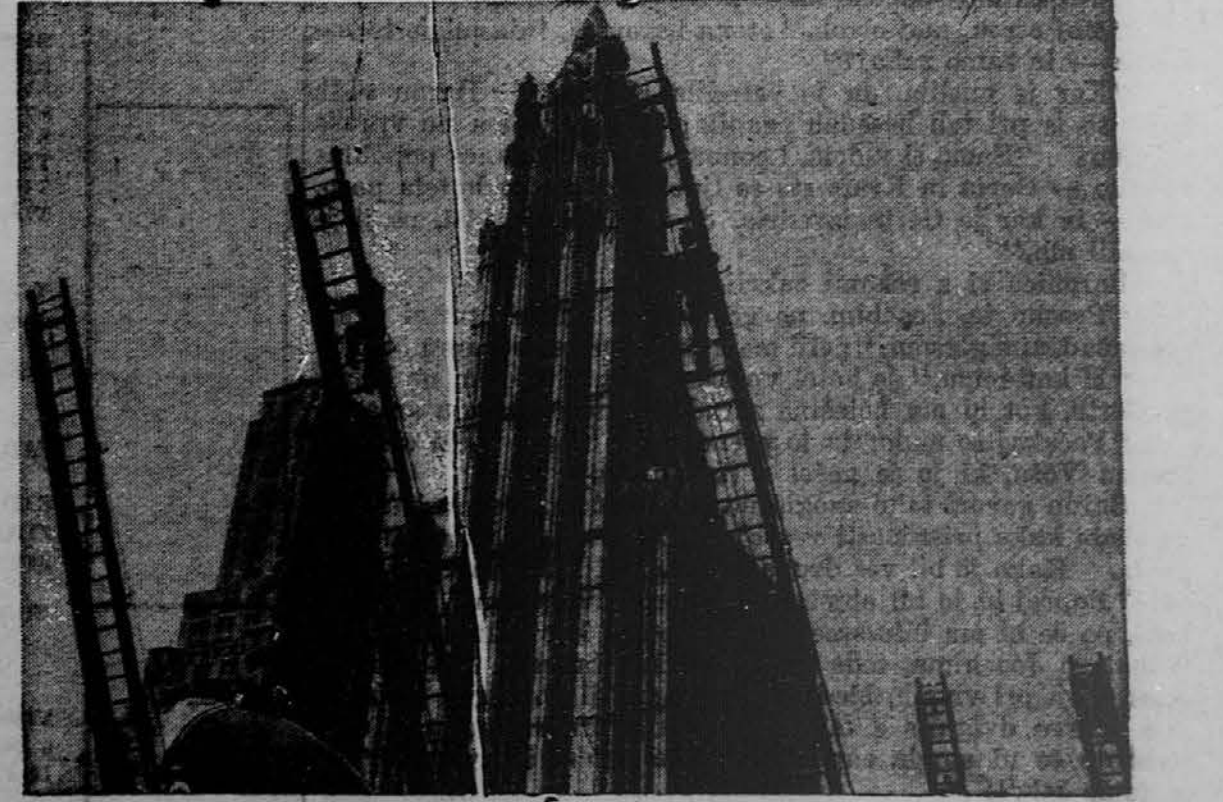
Zopet je odkimal, a pogledal jo je hvaležno. Zdjaj se je nasmehljala ona in hudomušnost se je prebudila v njenih očeh: "Jo že imam, ti si zaljubljen!"

France se je smejal: "Jaz? In zaljubljen! Prav že tega mi je treba! Moram se že brez tega zadosti trapiti!"

Nalahno ga je udarila s sončnikom po ustih ter se smejala z njim.

Zdjaj sta dospela na ravno, vendar se je France že po nekaj korakih v zadregi ustavil. Hudournik, ki se je tukaj izlival v jezero in se ni zastoj tako imenoval — v suši neznamen potoček, ki si ga lahko prestopil z enim korakom — se je bil spremenil v besneč hudournik, ki je v bližnjem skalnem zakotju padal s strme višine ter s penecimi valovi odšumeval po debelem grušču. Ob brvi, ki je sicer držala preko potočne struge, ni bilo videti nobenega sledu več: njena bruna so mogoče

VEZBANJE OGNJEGAŠCEV V NEW YORKU

Ognjegaški department v New Yorku si je nabavil novo o rodje, ki stane nad pol milijona dolarjev. V mestu z nebotačniki je treba seveda tudi primernih lestev.

Srčna stiska

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

46 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

S temno nagubančenim čelom in trdno stisnjenimi ustnicami sedi baron. Ni mu bilo treba dvomiti nad verjetnostjo teh besed, in tudi ni dvomil za trenutek. Sedaj je imel, četrta pozn, v svojih rokah dokaz, da ga njegova žena ni poročila iz ljubezni. Kolikokrat mu je prišla misel na to, kadar je bila proti njemu hladna in brezbrizna — da pa je tak greh težil njeno življenje, pa vendar ni mislil. Že skoro petindvajset let sta bila poročena in če je prav premislil, sta si bila sedaj ravno tako tuja, kot prve dneve. Med seboj nista imela ničesar skupnega; njuni nazori so si bili različni in nikakor ni mogla razumeti, da je njen mož tako navezan na domačo grudo. Celo bolest nad smrtjo prvega otroka, malega Joachima, je vsakdo nosil za sebe in tako bo tudi sedaj. Pa vendar je ljubil svojo ženo!

Toda sedaj je ta ljubezen izginila — ne zaradi napačnega koraka — ne, otroka bi ji morda odpustil, ako bi se mu približala s prošnjo in kesanjem — toda toliko let je nosila skrivnost zaprto v svoje srce, ne da bi čutila potrebo o tem povedati njemu, svojemu možu in si z izpovedjo olajšati svojo vest. Zgrajal se je nad njeno srčno hladnostjo in brezbriznostjo do njene lastne krvi, da je zatajila otroka — in ravno tako brezčutna je bila proti njemu ves čas njenega zakona.

Namah mu je bilo vse jasno in pri tem se je popolnoma pomiril. Baron vstane; Helmut ga z bojaznijo opazuje.

"Stric," ga vpraša plaho.

"Bodi miren, Helmut; saj ne moreš ničesar, če so se okoliščine tako zapletle. Konečno moreš biti še vesel, da si ostal zdrav, da moja hči ni —" tu se njegov glas zlomi v ihtenje. Sočutno položi Helmut svojo roko na njegovo ramo. Baron se čez nekaj minut pomiri; preveč je prišlo danes nadenj.

"Prosim te, Helmut, da malo pripraviš Gertino sobo; mamsel ti more pri tem pomagati — jo moramo vendar sem prenesti. Medtem pa bom na to pripravil svojo ženo."

Baronica se je, kot je imela navado, zaklenila v svojo sobo. Baron potrka; baronica ne odgovori; potrka mičnejše in ko tudi to nič ne pomaga, potrka še tretjič zelo močno, med tem pa glasno in zapovedujoče pravi:

"Leonora, ali mi ne odpreš takoj?"

Trudnih korakov pride baronica k vratom in jih odklene. Nato pa toži in si z obema rokama tišči senca:

"Kaj pa je? Moji živci prosim — malo se oziraj na moje slabo stanje, Joachim."

"Sedaj že pusti svoje živce enkrat pri miru."

Pri teh besedah, ki jih je izgovoril z nenavadno čudnim glasom, ga baronica od strani pogleda — ali je hotel od nje sedaj zahtevati pojasnila? Trenutek, katerega se je tako zelo bala, je torej prišel!

"Veš, Leonora, kaj se je pred nekaj urami zgodilo — toda vprašanja, katera ti imam staviti, bodo za sedaj ostala še nerešena."

"In zakaj?" vpraša z majhnim klubovanjem v svojem glasu, "pripravljena sem ti takoj odgovoriti, torej vprašaj."

"Ali veš, kje je Gerta?"

Pri tem nepričakovanem vprašanju ga naglo pogleda.

"Gerta, kaj pa je — zakaj me vprašaš; ali ne veš? Kje pa naj bi bila? Moj Bog, saj vendar ni mogoča kaka nesreča?"

Boječje vprašujoče ga pogleda. Baron pa žalostno prikimava.

"Pripravi se, da boš slišala nekaj strašnega," pravi trdo.

"Gerta je mrtva!"

Baronica glasno krikne.

"Ne, ne, Joachim! Saj to ni res, ne more biti res — kako je to mogoče?"

"Res je, Leonora!"

"Ne verjamem." Ustnice ji drgečejo, telo se ji stresa.

"Ne morem verjeti! Kje je? — Hočem jo videti!"

Baronica hoče skozi vrata, toda malo jo pridrži.

"Počakaj še; trenutek bi bil za tebe prestrašen, kajti Gerta je utonila."

Baron je govoril zelo tiho, toda baronica ga sliši in se zgrudi na tla.

"Utonila," mrmra, "utonila!" Z divjim pogledom se obrne proti možu, ki stoji tako resno pred njo — da, morala je biti resnica — "utonila, praviš, Joachim?"

"Da, Leonora, da ne omenim nobene druge besede, kajti sama je —"

Ostalo se zaduši v nerazločnem mrmranju; ni mogel spraviti skozi ustnice nobene besede.

"Moj otrok, moj otrok," stoka baronica, "da mi je to naredila — in samo zakaj?"

"Ker je mislila, da je vstrelila Krafta." Baron vidi, kako se je pri teh besedah zganila; toda baronica ne vpraša po njem.

"Sama si videla, Leonora, kaj se je danes popoldne zgodilo — Gerta in Kraft sta se ljubila in sta se hotela poročiti — in ker je Gerta izvedela, da to ne more biti, se ji je cmražil um."

Baronica si z rokami zakrije obraz.

"Prosim te, Joachim, ne govori več dalje," pravi z napol začudenim glasom, "pelji me k mojemu nesrečnemu otroku."

"H kateremu," je hotel vprašati, kot bi se sam ne brigal za Gerto, kot bi mu bolečina zaradi hčere ne parafa srca.

"Počakaj še malo, da jo prenesejo v hišo. Leži tam pri starem Vosu, ki jo je našel s Helmutom."

Baron govori tako enoglasno in mirno in brez najmanjšega sledu kake prisrčnosti v svojem glasu, da ga začudeno pogleda. Kako je bil ves drugačen; kot bi bil izlesan iz kamna.

Poprej bi jo bil objel, bi ji dobrotljivo govoril, bi jo tolažil, pa če bi mu bilo srce še tako težko, kot takrat, ob smrti malega Joachima, toda danes nič kaj takega. Hladen in resen stoji pri vratih, bledega obraza; ni ji pomagal, ko se je le s težavo dvignila s tal in se vlekla proti divanu. Cele strahote še ni mogla zapopasti — in potem še razgovor, ki jo je še čakal!

Do sedaj je bilo njeno življenje gladko; potekalo ji je brez posebnega razburjenja. Vsako neprijetnost ji je mož prihranil — sedaj pa je bila tako slaba in pomoči potrebna proti nesreči, ki je prišla nad njo — najrajši bi umrla.

(Dalje prihodnjaj)

LJUDJE IN LETA

Ludovik XIV. je vprašal nekega svojega polkovnika, koliko mu je let. "38 ali 39, veličanstvo" je odvrnil polkovnik. Kralj se je čudil: "Kako, ali ne veste natančno za svoja leta?" "Veličanstvo," je odgovoril vojščak, "v evidenci imam svoje zlato, svoje srebro, svoje dohodke, ker jih lahko izgubim, ker mi jih lahko ukradejo. Ker je pa nemogoče, da bi mi zmanjkal od mojih let en sam dan, se zanje sploh ne menim in tako ne držim v evidenci, koliko mi je let." Ko je pa Ludovik XIV. nekega dvorjana vprašal za leta, je ta odgovoril brez oklevanja: "To zavisi vse od vašega Veličanstva. Prosim, samo ukažite."

Kralj Ludovik je to vprašanje pogostoma zastavljaval menda za voljo tega, ker se je sam silno bal starosti. Po neki bitki je dejal markizu de Villeroy: "V naši starosti človek ne more biti več srečen." Markiju

ZBIRKA zanimivih povesti

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVINSKA, ZABAVNA, POUČNA. VEČINA KNJIG JE OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI.

ANDERSONOVE PRIPOVEDKE	35
111 strani. Cena	35c
ANDREJ HOFER	50c
BENEŠKA VEDEŽEVANKA	35c
BELGRAJSKI BISER	35c
BOŽIČNI DAROVI	35c
BOJ IN ZMAGA	20c
CVETINA BOROGRajsKA	45c
CVETKE (pravljice za stare in mlade)	30c
ČAROVNIKA S STAREGA GRADA	25c
DEVICA ORLEANSKA	50c
DEDEK JE PRAVIL (pravljice)	40c
ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA	35c
FRAN BARON TRENK	35c
FRA DIAVOLO	50c
GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA. Spisal Fran Milčinski, veselomodre humoreske, 72 strani	35c
HEDVIKA, BANDITOVA NEVESTA	40c
JANKO IN METKA (kartonske slike za otroke)	30c
KOREJSKA BRATA (črtice o misijonarjih v Koreji)	30c
KRALJEVIČ IN BERAČ	30c
KRVNA OSVETA (povest iz abruških gor)	30c
KAJ SE JE MAKARU SANJALO	25c
LJUDEVIT HRŠTAR, POZNAVA BOGA (spisal Kristof Šmit)	30c
MARKO SENJANIN, SLOVENSKE ROBINSON	75c
MARON, krščanski deček iz Libanona	25c
MUSOLINO, ropar Kalabrije	40c
MRTVI GOSTAČ	35c
MALI KLATEŽ (spisal Mark Twain)	70c
MLADIM SRCEM (par krasnih črtic pisatelja Meška)	25c
NA RAZLIČNIH POTIH	40c
NA INDIJSKIH OTOKIH	50c
PREGANJANJE INDIJSKIH MISIJONARJEV. Spisal Jos. Spillman. Cena	30c
PRISEGA HURONSKEGA GLAVARJA. Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. Spisal Ant. Huonder. Cena	30c
PRVIČ MED INDIJANCI. Povest iz časa odkritja Amerike. Cena	30c
PABERKI IZ ROŽA	25c
PARIŠKI ZLATAR	35c
POŽIGALEC	25c
PRSTI BOŽJI	30c
PRAPREČANOVE ZGODBE	35c
POVODENJ (spisal Kristof Šmit)	30c
PRIGODBEČEBELICE MAJE, trd. vez.	1—
PIRHI (spisal Kristof Šmit)	30c
PRAVLJICE IN PRIPOVEDKE ZA MLADINO I. zv. 40c II. zv. 40c	
PRAVLJICA. Spisal H. Majar. Izbrani iz prostega naroda. Cena	40c
PRIGODBE ČEBELICE MAJE. Spisal W. Bonfels. Poslovenil Vladimir Levstik. Roman za mladino. Cena	70c
PRAŠKI JUDEK	25c
PATRIA (povest iz irske zgodovine)	30c
POSLEDNJI MOHIKANEC	30c
RDEČA IN BELA VETNICA	30c
REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM	30c
ROBINZON KOŠUTNIK	50c
STRIC TOMOVA KOČA. Povest iz suženjskega življenja. Cena	50c
SKOZI ŠIRNO INDIJO. Kačji krotitelj, nevarnosti in nezdode s potovanja dveh mornarjev. Cena	60c
SUEŠKI INVALID	35c
SISTO IN SIESTO (povest oz Abrucev)	30c
SVETA NOTBURGA	35c
STEZOSLEDEC	30c
SVETA NOČ (pripovedke)	30c
TRI INDIJSKE POVESTI	30c
TURKI PRED DUNAJEM	30c
TISOČ IN ENA NOČ (s slikami; trda vez) I. zv. \$1.30; II. zv. \$1.40; III. zv. \$1.50 SKUPAJ \$3.75	
TISOČ IN ENA NOČ, mala izdaja, trdo vezano I. VOJSKA NA BALKANU s slikami, več zvezkov po	20c
VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s slikami) Trda vez.	1.20
ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKE MLADINO 3 zvezki po	50c
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA	60c
ZLATOKOPI (povest iz Alaske)	25c
ZBIRKA NARODNIH PRIPOVEDK (dva dela) I. del 40c II. del 40c	
ZBRANI SPISI ZA MLADINO — 10 povest; Vinski brat; osem povest; in 13 povesti spisal Engelbert Gangl; v 1 zvezku	50c
VINSKI BRAT. (V. zv.), Gangl	50c
8 POVESTI. (IV. zv.), Gangl	50c
13 POVESTI. (III. zv.), Gangl	50c

Naročite jih pri: **KNJIGARNI "GLAS NARODA"** 216 West 18th Street ; ; ; New York, N. Y.

Gramontu je neprestano tožil, ko je dovršil svoje 60 leto. Dobro vzgojeni dvorjan je odgovoril: "Veličanstvo, dandanes je vsakdo star 60 let." Ko se je eden izmed njegovih častnikov obrnil do njega, naj bi ga ne upokojili, je menil kralj: "Toda vi ste vendar že zelo stari." "Veličanstvo," je rekel stari častnik, "samo tri leta stejem več nego Vi in upam, da Vam bom lahko služil še najmanj 20 let." To prikrito laskanje je solnčnemu kralju tako ugajalo, da je njegovi prošnji ustregel.

Crebillon, popularni dramatik 18. stoletja, ki ga danes ne pozna nihče več, je bil pri Ludoviku XV. v avdienci. Kralj mu je dejal: "Crebillon, vi ste pa res stari. Če se ne motim, jih šteje 85, kaj ne?" "Ne jaz, moj krstni list," je odvrnil Crebillon.

Sofija Arnuoldova, velika dramatska pevka 18. stoletja, je stala nekoč kot priča pred sodnikom. Ta jo je vprašal po starosti. "Vsak vljudni sodnik ve, da šteje kakšna igralka kvečjemu 30 let," je odgovorila Arnuoldova, ki ji je bilo tedaj 45 let. Neki drugi sodnik se je boril z neto pričjo, ki ni bila voljna, da bi povedala svoja leta. "Koliko let vam je, gospa?" je vprašal. Dama: "Določite sami, gospod sodnik." Sodnik: "Prosim, torej 45 let. Vaš poklic?" Dama: "Oprostite, toda zmotili ste se za celih deset let." Sodnik: "Prosim, tordj pet in petdeset. Stanujete?" Dama razburjeno: "Prisegam vam, da jih štejem samo 35!" Sodnik: "Končno!"

Pod Ludovikom XV. je bilo kočijaženje v Parizu prav tako moderno kakor danes šofiranje. Kočijažile so posebno rade dame. Ker pa lepe roke niso vedno najbolj spretno roke, je številno prometnih nezgod grdo narasčalo. Kralj je dal nekega dne poklicati policijskega šefa d'Argensona k sebi in mu je velel, naj bolje zaščiti blaginjo pešcev. "Ali želite, da bi nezdode za vedno prenehale, Veličanstvo?" je vprašal uradnik. "Seveda!" — "Potem prepustite to stvar popolnoma meni." Naslednji dan je policijski šef izdal odredbo, da smejo po Parizu kočijažiti samo zreli in zanesljivi moški, ženske pa le tedaj, če števijo več nego 30 let. 30 let je takrat med ženskimi svetom pomenilo toliko, kolikor dandanes 45. Dva dni pozneje ni bilo videti v prestolnici niti ene kočije, ki bi jo vodila ženska.

Na duhovit način je ilustrirala problem starosti neka izjava francoskega skladatelja Aubera. Ko sta šla z nekim prijateljem po stopnicah pariške opere, je menil prijatelj: "Da, da, dragi prijatelj, starom se." — "Ah kaj," je odvrnil Auber, "gleda tega se človek že potolaži. Za to, da dolgo živimo, je vendar ena sama možnost: starost."

STRAHOVIT UBOJ NA TRAVNIKU

France Belcijan, 32-letni posestnik sin s Pristave pri Mengšu — tako se piše mladi mož — je že delj časa živel v strupeni mržnji z družino sosedu Franceta Lužarja. Pri njegovi sestri se je namreč svoj čas ženil neki Mengšan, a poroka se je razdrla, nazadnje paje prišlo še do majhne, sitne pravde. Mladi Belcijan je o bivšem ženinu svoje sestre rekel nekoč sosedu, da je navaden goljuf. Lužar je oklevetanemu to besedo zaupal in je pred sodiščem nastopil za pričo. France Belcijan je tožbo izgubil, plačati je moral stroške in globo. Tedaj je iz vse duše zasovražil sosedu in že nekajkrat mu je grozil, da bo že še obračunal z njim.

25. junija okrog 11. ure se je Belcijan s kolesom peljal mimo Lužarjevega doma, in kakor je že to navada, se je pes z Lužarjevega dvorišča lajajoč za-

kadil za njim. Belcijan se je z ostro opazko obregnil ob psa, a domače dekletce, ki je stalo pred hišo, mu je zaklicalo od daleč, naj psa pusti pri miru. Malo nato je mladi Belcijan prišel na travnik, da nakosi svezke krme za kravo. Nedaleč od njega je na svojem travniku delal Lužar. Belcijan mu je stopil bližje in mu začel očitati, da svojega otroka ne vzgaja prav. Beseda je dala besedo, na lepem je mladi France planil v starejšega moža in ga začel pretepati. Lužar je bežal pred pobesnelim fantom, dokler ga ta ni dohitel in sta se vnovič spoprijela. Med ruvanjem je sosed omahnul kakor da je izgubil zavest, in tedaj je France pobral svoje reči, jih na ozi odpeljal domov, sedel na kolo in se odpeljal na ljubljansko policijo.

Tako je mladi Belcijan nato popisal vso zgodbo pred dežurnim uradnikom, davi pa je policija obrnila na orožniško postajo v Mengše in zaprosila za podrobnejše podatke. Slika celotnega dejanja, ki so jo sporočili iz Mengša, je bila brez primere strahotnejša od Francetove pripovedi. Franceta Lužarja so na travniku našli mrtvega, vsega razmesarjenega. Mladi Belcijan je bil z vilami navalil nanj, in ko ga je že enkrat zabodel v hrbet, se mu je Lužar iztrgal in zbežal. A pobesnil France ga je dohitel in mu z vilami vnovič predril hrbet. Ko se je Lužar zgrudil smrtno zadet, je pričel Belcijan divje udrihati po njegovi glavi. Dva izmed udarcev sta bila tako silna, da so možgani stopili iz lobanje, v celem pa mu je zadal tri smrtne poškodbe.

Mož požrl tri klobuke

V Londonu je ondetni trgovec Maugham Pearls pri konjski dirki stavil, da bo dirgo dobil konj, ki je manj največ stavlil. In sicer je stavlil, da bo tisti konj trikrat zapored zmagal. Če pa bi stavo izgubil, se zaveže, da bo za vsak poraz pojedel klobuk. In res je trikrat zapored izgubil. Mož pa je bil mož besede ter je hotel pošteno izpolniti, kar si je naložil in za kar se je v stavi zavezal. Takoj drugi dan je razrezal svoje tri klobuke, jih dal peči s čebulo in ostrimi omakami, nakar je kos za kosom pobasal. Sedaj ga morajo seveda zdravniki zdraviti, tako da bo ta stava precej draga.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laublin
- COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffil; Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS: Chicago, J. Beyčič, J. Lukančič; Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois); Joliet, Mary Bamblich; La Salle, J. Spellich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Joe Zelene
- KANSAS: Girard, Agnes Močnik; Kansas City, Frank Žagar
- MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec; Steyer, J. Černe (Za Pennsylvania, W. Va. in Maryland)
- MICHIGAN: Detroit, Frank Stular
- MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouže; Ely, Jos. J. Peshel; Eveleth, Louis Gouže; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Hrvatic
- MONTANA: Roundup, M. M. Panian; Washoe, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Gowanda, Karl Strniša; Little Falls, Frank Mašaj

Na parnikih, ki so debelo tiskani, so vrše v domovino izleti pod vezlsvom izkušenega spremljevalca.

- 11. julija: Saturnia v Trst; Champlain v Havro
- 15. julija: Manhattan v Havro; Normandie v Havro
- 16. julija: Aquitania v Cherbourg; Bremen v Bremen
- 18. julija: Rex v Genoa
- 23. julija: Europa v Bremen; Ile de France v Havro; Bereguaria v Cherbourg
- 25. julija: Vulcania v Trst
- 29. julija: Queen Mary v Cherbourg; Washington v Havro
- 1. avgusta: Champlain v Havro; Bremen v Bremen
- 5. avgusta: Aquitania v Cherbourg; Normandie v Havro
- 8. avgusta: Europa v Bremen; Rex v Genoa
- 12. avgusta: Manhattan v Havro; Queen Mary v Cherbourg
- 13. avgusta: Ile de France v Havro
- 15. avgusta: Paris v Havro
- 19. avgusta: Aquitania v Cherbourg; Normandie v Havro
- 20. avgusta: Vulcania v Trst
- 21. avgusta: Bremen v Bremen; Champlain v Havro; Conte di Savoia v Genoa
- 26. avgusta: Queen Mary v Cherbourg; Washington v Havro
- 28. avgusta: Ile de France v Havro; Europa v Bremen

Pišite nam za cene voznih li-SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York stov, rezervacijo kabin in pojasnila za potovanje.

- Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik
  - OHIO: Barberton, Frank Troha; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John Kurwe; Youngstown, Anton Kikelj
  - OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
  - PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec; Conemaugh, J. Brezovec; Coverdale in okolica, M. Ruppel; Export, Louis Supančič; Farrel, Jerry Okorn; Forest City, Math Kamin; Greensburg, Frank Novak; Johnstown, John Polanta; Krayn, Ant. Tauželj; Luzerne, Frank Balloch; Midway, John Žust; Pittsburgh, J. Pogačar; Steelton, A. Hren; Turtle Creek, Fr. Schiffrer; West Newton, Joseph Jovan
  - WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Škroh; Sheboygan, Joseph Kakeš
  - WYOMING: Rock Springs, Louis Tanehar; Diamondville, Joe Rollich
- Vsak zastopnik izda potrdilo za avto, katero je prejel. Zastopnike topla priporočamo.
- UPRAVA "GLAS NARODA"